

Nr. 49

Din 26 februarie 2021

**Doamnei Tatiana ZATÎC,
Secretar de Stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale**

**Copie: Secretariatul Consiliului Economic pe
îngă Prim-ministrul RM**

Ref: Intensificarea digitalizării în sănătate în Republica Moldova

Stimată Doamnă ZATÎC,

Asociația Investitorilor Străini (FIA Moldova) Vă salută și exprimă înaltele sale considerațiuni.

Prin prezenta adresare, dorim să aducem atenției Dumneavoastră necesitatea intensificării proceselor de digitalizare în sistemul de sănătate. Transformarea asistenței medicale prin digitalizare aduce beneficii sistemelor de sănătate, economiei și cetățenilor. Tehnologiile digitale precum comunicarea mobilă, inteligența artificială sau managementul, guvernanta și analiza datelor de mari dimensiuni (*Big Data*) oferă noi oportunități pentru a transforma modul în care se primesc și se oferă servicii de sănătate și îngrijire.

Datele privind sănătatea și analiza avansată a acestora pot ajuta la gestiunea mai bună a informației, optimizarea acestora în condițiile unei limitări a resurselor umane și materiale, evitare de risipă, scădere a presiunii asupra sistemului de sănătate.

Declanșarea pandemiei, generate de răspândirea Covid-19, a făcut necesitatea de integrare a tehnologiilor informaționale și comunicațiilor *imperativă* în țările din întreaga lume, iar Republica Moldova nu este o excepție. Criza epidemiologică a accentuat unele provocări generate de insuficiența digitalizării, la nivel de sistem, fapt ce a permis să evidențiem următoarele necesități:

- informații actualizate în format online cu privire la **numărul de spitalizări** (inclusiv repetate pentru același diagnostic), **disponibilitatea de paturi spitalicești** (inclusiv celor de terapie intensivă);
- date actualizate în format online cu privire la **disponibilitatea de echipamente** medicale, consumabile costisitoare, **numărul de specialiști** (doctori, personal medical mediu, personal nemedical);
- informații actualizate în format online cu privire la **servicii de înaltă performanță, analize de laborator, consultații medicale oferite** per pacient;
- informații actualizate în format online cu privire la **medicamentele prescrise și administrate**, în special de către pacienții tratați la domiciliu de infecția Covid-19;
- accesarea rețetelor pentru medicamente în format online și eliberarea medicamentelor în baza de **e-rețetă**;
- elaborarea unei platforme pentru pregătirea și organizarea **vaccinării populației împotriva Covid-19**.

Provocările generate de criza pandemică determină nevoia stringentă de a integra amplu tehnologiile informației și comunicațiilor în domeniul sănătății. Concluziile prezentate de Misiunea Biroului Regional pentru Europa al OMS, în baza studiului implementat în octombrie 2019 în Moldova, cu privire la sistemele informaționale în sănătate, fac referință la **puține mecanisme instituționalizate pentru folosirea**

informațiilor privind sănătatea în procesul de luare a deciziilor și planificare. În contextul situației de urgență epidemiologică din 2020-2021, putem constata că sistemele informaționale din domeniul sănătății fie sunt parțial interconectate, fie nu sunt interconectate, ceea ce afectează grav integritatea informațională și posibilitatea de a asigura interoperabilitatea datelor.

În același timp, colectarea extinsă de date operaționale și existența unor mecanisme analitice, ar determina o alocare eficientă și transparentă de resurse din *Fondul Asigurărilor Obligatorii de Asistență Medicală* (buget de peste 11 miliarde lei planificat pentru anul 2021). Tot aici, deciziile, pentru a atinge rezultatele scontate, urmează a avea la bază evidențe, analize de date actualizate, metodologii uniforme și acces pentru principalii actori instituționali (ministerele și agențiile de resort). Implementarea digitalizării în sistemul medical va spori încrederea partenerilor de dezvoltare și va permite informarea populației în regim actualizat cu privire la evoluțiile din sistem.

În această ordine de idei, companiile – membre FIA recomandă pentru perioada imediat următoare implementarea soluțiilor TIC integrate în sănătate, precum ar fi:

- **stocarea în bază de date și accesibilitatea informațiilor cu privire la *interacțiunea cetățeanului cu sectorul sănătății*;**
- **stocarea în bază de date și accesibilitatea informațiilor cu privire la *necesarul și disponibilul de resurse umane și materiale în sistemul de sănătate*;**
- **asigurarea implementării și funcționării *sistemelor e-rețetă și e-certificat medical*, ce ar permite eficientizarea comunicării și interacțiunii pacientului cu sistemul medical;**
- **utilizarea instrumentelor TIC pentru *furnizarea serviciilor medicale la distanță (telemedicină)*;**

Acestea, dar și alte soluții de digitalizare vor aduce valoare adăugată, în primul rând, autorităților naționale și sistemului medical. Participanții vor avea un control efectiv asupra proceselor din sistem și vor îmbunătăți planificarea și alocarea de resurse. Este cunoscut faptul că informațiile din sectorul sănătății au un rol esențial în buna guvernare, care, la rândul ei, va avea un impact direct asupra accesibilității, eficienței și calității serviciilor de sănătate prestate populației Republicii Moldova.

În calitate de coordonatori ai Grupului de lucru "Atragerea și menținerea investițiilor private" în cadrul Consiliului Economic pe lângă Prim-ministrul RM, propunem abordarea acestui subiect în cadrul acestui grup de lucru, cu invitarea și implicarea în acest proces a tuturor actorilor implicați, inclusiv a partenerilor de dezvoltare, care vor veni să împărtășească cele mai bune practici din domeniul digitalizării sistemului de sănătate, dar și pentru a le solicita suportul în implementarea soluțiilor digitale.

Vă rugăm să notați, că în urma discuțiilor prealabile cu partenerii de dezvoltare și Agenția de Guvernare Electronică, am fost asigurați de deschiderea pentru elaborarea, integrarea și implementarea soluțiilor TIC în sănătate.

Astfel, solicităm respectuos să ne comunicați data pentru care sunteți disponibili să abordăm punctat subiectele menționate în prezenta adresare.

În speranța că veți da curs prezentelor propuneri, Vă mulțumim anticipat.

**Cu profund respect,
Ana Groza
Director executiv**

